показника відносно контролю на 8,6 та 14,2 кг/га, або на 20,8 та 34,4%, відповідно. Подальше підвищення дози добрив до 90 кг д.р./га виявилось недоцільним. У даному варіанті вихід ефірної олії збільшився відносно контролю на 12,2 кг/га, або на 29,5%, але порівняно з дозою 60 кг д.р./га відмічено зниження даного показника на 2,0 кг/га, або на 3,6% (рис. 2).

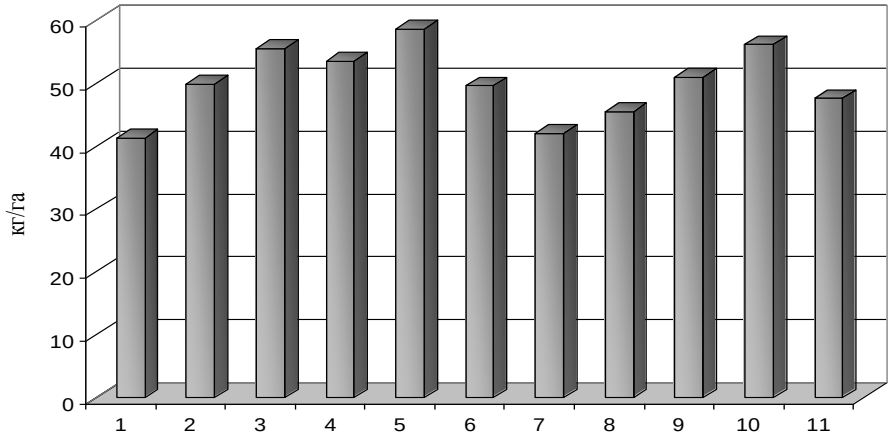

Фактор А – фон живлення: 1 – без добрив; 2 – N_{30}; 3 – N_{60}; 4 – N_{90}.
Фактор В – строк сівби: 5 – ранній; 6 – середній; 7 – пізній.
Фактор С – ширина міжряддя: 8 – 15 см; 9 – 30 см; 10 – 45 см; 11 – 60 см

Рисунок 2. Умовний вихід ефірної олії фенхелю звичайного, у середньому за досліджуваними факторами, кг/га

Ефективність добрив залежала від впливу строків сівби та ширини міжряддя. Так, на фоні N_{60} приріст досліджуваного показника відносно контролю змінювався від 31,8% на ділянках звичайної рядової сівби до 38,4% у варіантах з шириною міжряддя 45 см, від 30,8% при проведенні сівби в пізній строк до 37,4% при ранньовесняній сівбі. Мінімальний приріст даного показника на фоні N_{60} – 27,6% спостерігався при сівбі в другій декаді квітня звичайним рядовим способом, максимальний (44,1%) – при сполученні варіантів раннього строку сівби з шириною міжряддя 45 см.

Середньофакторіальний вихід ефірної олії фенхелю звичайного при сівбі в третій декаді березня дорівнював 58,6 кг/га. На ділянках середнього та пізнього строків відмічено зниження даного показника на 9,0 та 16,6 кг/га, або 15,4 та 28,3%, відповідно.

У середньому по фактору, умовний вихід ефірної олії при широкорядній сівбі з міжряддям 45 см становив 56,2 кг/га. При звуженні міжряддя до 30 та 15 см спостерігалось зменшення даного показника на 5,2 кг/га (9,3%) та 10,7 кг/га (19,0%), відповідно, при розширенні до 60 см – на 8,6 кг/га (15,3%).

Висновки. Таким чином, найбільш сприятливі умови накопичення ефірної олії в насінні фенхелю звичайного та її максимальний умовний вихід спостерігались у варіанті взаємодії N_{60}, ранньовесняної сівби в третій декаді березня, ширини міжряддя 45 см.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Атлас лекарственных растений России / [под ред. Быкова В.А.]. – М., 2006. – С. 302-304.
2. Касимовская Н.Н. Резервы увеличения производства фенхелевого эфирного масла / Касимовская Н.Н., Редька Д.Я., Шкурат Д.Ф. // Сер. Парфюмерно-косметическая промышленность. – М.: ЦНИИТЭИ Пищепром НТИ, 1970. – Вып. 2. – С. 17-23.
3. Николаев Е.В. Крымское полеводство: справочное пособие / Николаев Е.В., Назаренко Л.Г., Мельников М.М. – Симферополь: "Таврида", 1998. – С. 254-259.
4. Плоди ефіроолійних культур для промислового перероблляння. Методи визначення масової частки ефірної олії: ДСТУ 7109: 2009. – [Чинний від 2011-01-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2011. – 12 с. – (Національний стандарт України).
5. Abdallah N. The effect of fertilizer treatments on yield of seed and volatile oil of fennel (Foeniculum vulgare Mill.) / Abdallah N., El-Gengaihi S., Sedrak E. // Pharmazie. – 1978. – 33 (9). – P. 607-608.
6. Bown D. Encyclopedia of herbs & their uses / Bown D. – London: Dorling Kindersley Limited, 1995. – p. 283-284.

УДК 633.11:632.954:631.811.98(477.7)

ЕФЕКТИВНІСТЬ БАКОВИХ СУМІШЕЙ ГЕРБІЦИДІВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПШЕНИЦІ ОЗИМІЙ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

Марковська О.Є. *- к.с.-г.н., Херсонський ДАУ*

Постановка проблеми. Сучасні технології вирощування зернових колосових включають не лише застосування мінеральних добрив та засобів захисту рослин, а й регуляторів росту, які сприяють підвищенню рівня врожаю та покращанню якості продукції [1,2,3].

В останні роки асортимент регуляторів росту в Україні включає кілька десятків препаратів з різними діючими речовинами. Так, для зернових колосових рекомендовано Агростимулін, в.с.р., Біолан, в.с.р., Біосил, в.с.р., Вегестим, р.к., Вермістим Д, в.р., Вимпел, в.р., Емістим С, в.с.р. та інші препарати, які застосовують шляхом передпосівної обробки насіння та обприскуванням рослин під час вегетації [4,5,6,7].

Проте через нестабільність одержання позитивних результатів в колективних та фермерських господарствах південного Степу України використання регуляторів росту ще не набуло широкого поширення при вирощуванні зернових колосових культур.

Разом з тим асортимент регуляторів росту щорічно поповнюється новими препаратами, які ще мало відомі хліборобам. Так, нещодавно науковцями